

Notă informativă la proiectul de modificare a Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice

1. Denumirea autorului responsabil de elaborarea proiectului

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

În conformitate cu Legea nr. 107/2016 cu privire la energia electrică, art. 48, alin. (8¹), în cazurile admiterii în exploatare a instalațiilor și centralelor electrice de către organul supravegherii energetice de stat, actul de corespundere se emite în baza Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice aprobat de Agenție.

Elaborarea și aprobarea modificărilor la Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice este condiționată de Legea nr. 255/2022 pentru modificarea unor acte normative, prin care se modifică unele prevederi ale Legii nr. 107/2016 cu privire la energia electrică.

Conform prevederilor Legii nr. 255/2022 pentru modificarea unor acte normative, în cazul consumatorilor casnici (caselor individuale - case familiale, case duplex, case înșiruite), pentru racordarea centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, destinate acoperirii consumului propriu de energie electrică, cu puterea instalată ce nu depășește puterea contractată de consum și în limita terenului privat pe care se amenajează centrala electrică, nu este necesară obținerea Actului de corespundere emis de către ANRE.

De asemenea, în cadrul procesului de monitorizare a procesului admiterii în exploatare a instalațiilor și centralelor electrice, au fost identificate și unele oportunități de îmbunătățire/optimizare a procesului, care la fel au determinat necesitatea modificării Regulamentului.

Spre exemplu, urmează a fi excluse neclaritățile apărute în cadrul procedurii de reconectare a instalațiilor electrice de utilizare sau centralelor electrice care au fost deconectate de la rețeaua electrică pe o perioadă mai mare de 1 an calendaristic, precum și în cadrul procedurii de corelare a instalațiilor sau centralei electrice reconstruite, inclusiv prin majorarea puterii de consum sau generare, cu instalația sau centrala electrică existentă în cadrul unui loc de consum sau generare.

De asemenea, datorită progresului tehnic accelerat din ultimul timp, îndeosebi la producerea echipamentelor electrice care sunt părți componente ale centralelor/instalațiilor electrice (invertoare, panouri fotovoltaice, aparate de protecție etc.), se modifică unii parametri tehnici ai acestor echipamente. Astfel, apare și necesitatea modificării formularului Declarației electricianului autorizat, prin înlocuirea unor parametri care nu mai sunt actuali cu alții noi.

Finalitățile urmărite prin elaborarea proiectului de modificare a Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice și adoptarea lui ulterioară sunt:

- 1) Ajustarea cadrului de reglementare secundar la noile prevederi ale legislației primare;
- 2) Simplificarea procesului de admitere în exploatare a centralelor electrice care utilizează surse regenerabile de energie, în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), cu puterea instalată ce nu depășește puterea contractată de consum, în limita terenului privat pe care se amenajează centrala electrică;
- 3) Reducerea cu 10 zile lucrătoare a perioadei totale de amenajare și admitere în exploatare a centralelor electrice care utilizează surse de energie regenerabilă, pentru consumatorii casnici, din contul excluderii necesității obținerii actului de corespundere emis de ANRE;
- 4) Stabilirea clară a documentelor necesare pentru reconectarea instalațiilor electrice deconectate mai mult de 1 an calendaristic, admiterii în exploatare a centralelor electrice și instalațiilor electrice de utilizare reconstruite, precum și în cazul majorării puterii de consum sau de generare;
- 5) Excluderea cazurilor de prezentare a Raportului tehnic cu rezultate nesatisfăcătoare a încercărilor și măsurărilor efectuate în instalațiile sau centralele electrice;
- 6) Excluderea cazurilor de suprapunere a atribuțiilor proiectanților și electricienilor autorizați referitor la aspecte ce țin de dimensionarea echipamentelor electrice în cadrul amenajării instalațiilor sau centralelor electrice;
- 7) Simplificarea activității comisiei de recepție a lucrărilor de executare a instalației electrice;
- 8) Actualizarea formularului Declarației conform parametrilor tehnici noilor echipamente electrice;

9) Îmbunătățirea procesului de verificare de către reprezentanții ANRE a documentelor necesare pentru emiterea Actului de corespundere a centralei/instalației electrice reconstruite sau la care a fost majorată puterea.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În contextul cauzelor descrise ce au impus modificarea Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice, principalele modificări necesare, sunt:

1. Prevederea clară a etapelor ce urmează să le parcurgă consumatorul casnic în procesul de admitere în exploatare a centralei electrice care utilizează surse regenerabile de energie, destinate acoperirii consumului propriu de energie electrică, cu puterea instalată ce nu depășește puterea de consum contractată;

2. Prevederea clară a modului de examinare și documentația tehnică necesară separat pentru cazurile de reconstrucție a instalațiilor sau centralelor electrice cu sau fără majorarea puterii contractate, pentru cazul racordării unei centrale electrice la instalația electrică de utilizare a consumatorului, prin prisma respectării condițiilor tehnice expuse în avizele de racordare emise de operatorii de sistem și în special în cazurile în care instalațiile electrice existente nu corespund totalmente cerințelor de securitate sau se necesită ajustarea acestora;

3. Prevederea clară a cazurilor când este necesar Actul de corespundere și când este necesară Declarația electricianului autorizat, pentru instalațiile electrice ale consumatorilor deconectați mai mult de 1 an calendaristic, inclusiv divizarea cazurilor în funcție de motivul deconectării (pentru neplata facturii sau din motive tehnice de securitate);

4. Prevederea clară a procedurii de depunere a cererii de eliberare a actului de corespundere în cazul în care valabilitatea autorizației electricianului autorizat care a depus Declarația, este expirată;

5. Excluderea cerinței de prezentare a calcului de curentului de scurtcircuit de către electricianul autorizat și indicarea în Declarație a valorilor curenților de scurtcircuit măsurate de laboratorul electrotehnic sau calculate de proiectant;

6. Modificarea prevederilor Regulamentului de admitere cu indicarea expresă a cerinței de prezentare a proceselor verbale cu concluzii satisfăcătoare referitor la rezultatele măsurărilor și încercărilor de laborator electrotehnic;

7. Simplificarea procesului de recepție a lucrărilor executate, prin excluderea proiectantului și responsabilului tehnic din comisia de recepție, aceștia având calitatea de invitați similar pct. 10 din Hotărârea Guvernului nr. 285/1996 cu privire la aprobarea Regulamentului de recepție a construcțiilor și instalațiilor aferente;

8. Modificarea formularului Declarației pentru corespunderea acestuia la progresul tehnologic, prin includerea parametrilor tehnici necesari și excluderea altora ce nu mai sunt actuali;

9. Actualizarea referințelor la documentele normativ-tehnice aprobate după intrarea în vigoare a Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice.

4. Fundamentarea economico-financiară

Costuri de conformare nu au fost identificate deoarece emiterea actului de corespundere are loc și până în prezent, fără perceperea a careva taxe. Proiectul Regulamentului propus spre aprobare nu prevede careva etape noi, suplimentare, față de Regulamentul, ce se aplică la moment. Acesta prevede excluderea necesității obținerii actului de corespundere pentru centralele electrice care utilizează surse regenerabile de energie, în cazul caselor individuale (inclusiv case familiale, case duplex, case înșiruite), în limita terenului privat pe care se amenajează centrala electrică destinată acoperirii consumului propriu de energie electrică, cu puterea instalată ce nu depășește puterea contractată de consum. De asemenea, completarea Declarației cu date suplimentare care erau disponibile anterior în cadrul documentației de proiect, execuție, însă nu se prezentau în Declarație, nu implică careva costuri. Descrierea mai clară a unor proceduri, la fel nu implică careva costuri.

Astfel, implementarea prevederilor Regulamentului nu vor genera cheltuieli suplimentare și nu va afecta negativ activitatea în domeniu în sensul majorării costurilor suportate.

Intervenția propusă nu va necesita alocarea unor mijloace financiare suplimentare din bugetul de stat.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Conform art. 48 alin. (8¹) din Legea cu privire la energia electrică în cazurile admiterii în exploatare a instalațiilor și centralelor electrice de către organul supravegherii energetice de stat, emiterea actului

de corespundere are loc în baza Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice, aprobat de către Agenție.

Proiectul modificărilor la Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice are destinația de a pune în aplicare prevederile Legii nr. 255/2022 pentru modificarea unor acte normative.

Proiectul modificărilor la Regulamentul de admitere în exploatare a instalațiilor electrice se propune de a intra în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial, în conformitate cu Legea 100/2017 cu privire la actele normative, art. 56, alin. (1).

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

Agenția a plasat Nota Informativă, AIR și proiectul Regulamentului privind admiterea în exploatare a instalațiilor electrice pe pagina oficială a Agenției pentru a fi accesibile publicului larg în scopul prezentării propunerilor și obiecțiilor pe marginea acestora. Suplimentar, AIR-ul și proiectul modificărilor la Regulament a fost consultat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, operatorul rețelei de transport Î.S. „Moldelectrica”, titularii de licențe pentru distribuția energiei electrice Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A., S.A. „RED Nord”, producătorii de energie electrică SA „Termoelectrica”, SA „CET Nord”, Hidrocentrala Costești-Stânca, precum și Agenția pentru Supraveghere Tehnică, Inspectoratul General pentru Situații de Urgență, Institutul Național de Standardizare, Asociația Consumatorilor de Energie din Moldova, Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova, Confederația Națională a Patronatului din Republica Moldova, Consiliul Concurenței și Federația “CONDRUMAT”, electricienii autorizați.

În cadrul consultărilor publice, avize au fost prezentate de către următoarele instituții:

1. SA „Termoelectrica” – lipsa propunerilor;
2. Î.C.S. „Premier Energy Distribution” S.A. – 1 propuneri;
3. Consiliul Concurenței – lipsa propunerilor;
4. SA „Rețele Electrice de Distribuție Nord” – 1 propuneri;
5. Î.S. „Moldelectrica” – 1 propuneri;
6. Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale – lipsa propunerilor;
7. Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova – lipsa propunerilor;
8. Agenția pentru Supraveghere Tehnică – lipsa propunerilor;
9. Centrul Național Anticorupție – lipsa obiecțiilor și propunerilor;
10. Ministerul Justiției – 16 propuneri;
11. Grupul de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător – 5 propuneri.

Astfel, în total au fost prezentate avize cu un număr de 24 propuneri în total, cu privire la proiectul Regulamentului menționat. Din acestea, 20 propuneri au fost acceptate, acestea constituind 84% din numărul total de propuneri. 2 propuneri au fost parțial acceptate, ceea ce constituie 8% din numărul total de propuneri, iar 2 propuneri care reprezintă 8% din numărul total de propuneri, nu au fost acceptate.

7. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul Hotărârii pentru modificarea Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în energetică nr. 475/2021, a fost supus expertizei anticorupție prin scrisoarea nr. 08-01/4220 din 08.12.2022. Raportul de expertiză anticorupție nr. EDA22/8417 din 16.12.2022, la proiectul Hotărârii respective, nu conține obiecții.

8. Constatările expertizei juridice

Proiectul Hotărârii pentru modificarea Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în energetică nr. 475/2021, a fost supus expertizei juridice prin scrisoarea nr. 08-01/4219 din 08.12.2022. Expertiza juridică a prezentat propuneri de ordin redacțional la proiectul hotărârii și la proiectul modificărilor. Propunerile expertizei au fost acceptate, implementate și reflectate în tabelul de sinteză.

9. Constatările expertizei grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător

Analiza impactului de reglementare a fost examinată în cadrul ședinței din data de 20 decembrie 2022 și a fost acceptată condiționat cu luarea în considerare a obiecțiilor expertului din cadrul grupului de lucru. Analiza impactului de reglementare a fost modificată conform obiecțiilor expertului.

Proiectul Hotărârii pentru modificarea Regulamentului de admitere în exploatare a instalațiilor electrice, a fost examinat în cadrul ședinței din data de 24 ianuarie 2023 și a fost susținut. Obiecțiile expertului din cadrul grupului de lucru au fost luate în considerare și proiectul Hotărârii a fost modificat corespunzător. De asemenea, obiecțiile respective au fost incluse și în tabelul de sinteză.

Director general
Veaceslav UNTILA